

[Den fungerende statsminister.]

kan konstatere, at der i den seneste tid har været tegn på en vis lettelse i det internationale klima. Heller ikke her skal jeg udtale mig optimistisk; jeg ved såre vel, at sådanne lettelser meget hurtigt kan skifte til det modsatte. Men der er dog visse kendsgerninger i situationen, som man har lov til at betragte som lyspunkter, og det er først og fremmest de forhandlingskontakter, der findes og som fortsat plejes. Der forhandles om Berlinspørgsmålet, og der forhandles om nedrustningsproblemet.

Tysklandsspørgsmålet og specielt Berlin-situationen er vel det internationale problemområde, der rummer de alvorligste faremomenter. Jeg synes, det er vigtigt, at der fra vestmagternes side i Berlinspørgsmålet er vist en høj grad af fasthed og solidaritet — vel den højeste grad af fasthed og solidaritet, den vestlige alliance nogen sinde har fremvist over for den omgivende verden. Jeg tror, at denne fasthed og solidaritet har været overordentlig virkningsfuld og har bidraget til den situation, jeg beskrev i indledningen.

Samtidig vil jeg gerne føje til, at vi fra dansk side har et klart ønske om, at de forhandlingskontakter, der stadig findes mellem den amerikanske regering og den sovjetiske regering, og som føres videre med henblik på at klarlægge, om der kan være grundlag for realitetsforhandlinger, må blive bevaret, og at man efterhånden når frem til en virkelig løsning af Berlinspørgsmålet.

Med hensyn til nedrustningsforhandlingerne i Genève er det jo ikke svært at fastslå, at der ikke er udsprunget konkrete resultater af dem. Men man har vel lov til også her at pege på det som et lyspunkt, at der fortsat forhandles dels på basis af enighed mellem USA og Sovjetunionen om visse hovedprincipper for almindelig nedrustning, dels også med henblik på at undersøge muligheden af at finde en faktisk enighed om løsningen af visse, begrænsede nedrustningsforanstaltninger.

Her er det, det ligger os nærmest at mene, at man burde kunne finde en løsning på, en aftale om et kontrolleret prøvestop for atomforsøg. Når det ikke er lykkedes at få en aftale i stand, skyldes det som bekendt, at Sovjetunionens regering ikke har villet gå med til nogen som helst form for inter-

national kontrol med en standsning af prøvesprængningerne. Jeg tror, den internationale forventning i øjeblikket er knyttet til, om man, når den nuværende amerikanske forsøgsserie er afsluttet, på basis af, at russerne jo har afsluttet deres tilsvarende forsøgsserie, vil have en situation, hvor man kan starte disse forhandlinger, om jeg så må sige, på frisk grund. For hele verdens fremtid må man håbe, at sådanne forhandlinger kommer i gang, og at de vil lykkes. Jeg vil også gerne understrege her — det er blevet nævnt i debatten — at det var et dansk standpunkt, at vi er imod spredning af atomvåben, således at flere end de allerede eksisterende atombesiddende stater udvikler nationale atomstyrker. Jeg vil gerne understrege, at dette er en dansk politik, som vi har givet udtryk for såvel i De Forenede Nationer som senest på NATO-mødet i Athen i forrige måned. Jeg vil også gerne tilføje, at vor stilling til spørgsmålet om placering af atomammuniton på dansk territorium er uændret, og heri ligger, at vi som bekendt ikke ønsker sådan ammunition placeret her i landet.

De Forenede Nationer er blevet nævnt i debatten. Det bør vel også være sådan, at vi ikke kunne tænke os at holde en dansk udenrigspolitisk debat uden at nævne FN. Jeg vil gerne sige, at jeg er helt enig med blandt andre det ærede medlem hr. Per Hækkerup i, at vi må styrke og effektivisere vor FN-indsats. At regeringen bestræber sig i denne henseende, kan vel godtgøres ved vor hidtidige politik, men jeg håber som sagt, vi kan styrke den. Jeg vil gerne nævne som eksempel, hvordan vi fra dansk side, da udgifterne ved Congoaktionen blev sat på obligationer, købte FN-obligationer for et beløb, der udgør godt og vel det dobbelte af, hvad der ville have været vor normale andel i FN's udgifter. Selv på en dag, hvor det er spareforanstaltningerne, der står øverst på programmet, er jeg sikker på, at jeg i folketinget vil vinde tilslutning til, at der er handlet på denne måde.

På NATO-mødet i Athen blev der ikke truffet opsigtvækkende beslutninger. Det aftaltes, at USA i større omfang end hidtil vil informere NATO vedrørende de atomvåben, det har stillet til disposition for NATO-forsvaret, men kontrollen med disse våben vil fortsat ligge hos USA. Der sker